

Motion

1982/83: 2165

Catarina Rönnung och Ing-Marie Hansson
Designutbildning

God formgivning är ett allt viktigare konkurrensmedel både för framgångsrika exportsatsningar och för mindre och medelstor industris förmåga att hävda sig. Formgivning bör i större utsträckning än för närvarande ingå som en naturlig del i produktutvecklingen av svenska varor. Finlands exportframgångar kan delvis förklaras av att man på ett mycket medvetet sätt inom möbel-, glas-, porslin-, textil- och konfektionsbranschen satsat på en konstnärligt högtstående formgivning. Under det sista decenniet har importerade lågprisvaror inom möbel- och konfektionsbranschen översvämmat marknaden. Detta har lett till en hårdhänt utslagningsprocess av svenska företag. Svenska produkter har i de flesta fall svårt att konkurrera med priset, men kan göra det med överlägsen kvalitet och formgivning.

För att utforma bra och säljbara produkter krävs således inte bara kunskaper om teknisk funktion och godtagbara ekonomiska kalkyler. Lika viktigt är kunskaper om form, proportioner och övriga estetiska kvaliteter. Om en produkt har felaktiga proportioner, helt enkelt är ful, upplever en eventuell kund en känsla av otrivsel och blir knappast intresserad av varan. Dags att åter lansera begreppet "vackrare vardagsvara"! Formgivningen har också stor betydelse för presentationen av produkter. En genomtänkt gestaltning av en utställning eller ett informationsmaterial måste integrera form, funktion och känsla.

F. n. finns ett stort antal utbildade formgivare och konstnärer som har svårigheter att få arbete i industrin och vars kunskaper således inte kommer till nytta.

Brukaren, konsumenten, borde också upplysas om vikten av en varas estetiska kvalitet. Här har folkbildningsorganisationerna, skolan, massmedia, kommunala konsumentupplysare och hemkonsumenter en stor uppgift.

I industriverkets utredning SIND PM 1982:20 har redovisats vilka svårigheter som finns för att åstadkomma en bättre och renodlad svensk formgivning. Förslag till åtgärder ges också. Vi vill lyfta fram följande förslag som vi bedömer som speciellt värdefulla. En översyn bör göras av designutbildningen vid de olika skolorna. Talesmän för industrin som under senare år haft möjligheter att fortlöpande bedöma utbildningskvaliteten har påtalat värdet av en gedignare teknisk utbildning. Eleverna saknar nödvändig kunskap om den alltmer komplicerade produktionstekniken, inte minst datoriseringen av tillverkningsprocesserna.

Utbildning av blivande designköpare bör också förbättras. Industriverket

har en nyckelroll vad gäller utbildnings- och informationsinsatser till företagen och utvecklingsfonderna.

Med hänvisning till ovanstående yrkas*

1. att riksdagen hemställer att regeringen gör en översyn av svensk designutbildning.
2. att riksdagen hemställer att regeringen verkar för att utbildningen för blivande designköpare inom industri och detaljhandel förbättras så att fasta orienteringsämnen i designkunskap införs på högskolor och gymnasieskolor för teknik och marknadsföring.

Stockholm den 25 januari 1983

CATARINA RÖNNUNG (s)

ING-MARIE HANSSON (s)

* Se även motion 1982/83:2166.